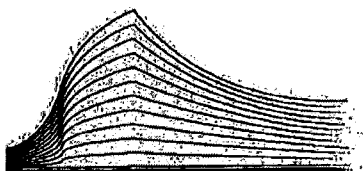

Kopie

Afgeleverd aan: arbeidsrechtbank te Brussel

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer

2018/ 945

Datum van uitspraak

5 april 2018

Rolnummer

2017/AB/329

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00001124072-0001-0008-01-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRICHT WERKNEMERS – onderbrekingsuitkeringen statutair ambtenaar
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief

D appellante,
vertegenwoordigd door mr. VROLIX S. loco mr. BIESEMANS Bart, advocaat te 1700 DILBEEK,
Ninoofsesteenweg 177-179,

tegen

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVORZIENING, met zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan, 7,
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VLASSENBRÖEK J. loco mr. SWENNEN Remi,
advocaat te 1700 DILBEEK, Elkelenberg 20.

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 13 maart 2017 door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 7e kamer (A.R. 16/1560/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 10 april 2017,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 22 februari 2018 door waarnemend advocaat-generaal N. Van den Brande, waarop repliek voor mevrouw D. werd neergelegd ter griffie op 8 maart 2018,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 4 januari 2018.

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw D statutair ambtenaar, is wettelijk samenwonende. Op 17 februari 2016 heeft zij een aanvraag ingediend tot toekenning van een volledige loopbaanonderbreking met onderbrekingsuitkeringen, voor een periode van 3 maanden, met het oog op de medische bijstand aan de heer Jozef I Jozef E is de vader van de partner met wie mevrouw D wettelijk samenwoont.

Bij beslissing van 4 maart 2016 heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening deze aanvraag geweigerd. De weigering steunde hierop dat mevrouw D niet gehuwd was en aldus geen band van aanverwantschap met de heer E ontstaan was, die het recht op loopbaanonderbrekingsuitkeringen opende.

2.

Bij verzoekschrift van 31 mei 2016 heeft mevrouw D deze beslissing betwist voor de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 13 maart 2017, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 20 maart 2017, heeft de arbeidsrechtbank de vordering als ongegrond afgewezen.

Bij verzoekschrift van 10 april 2017 heeft mevrouw D hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het verzoekschrift is ingesteld in overeenstemming met wettelijke bepalingen en binnen de wettelijke termijn. Het is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

De eerste rechter stelde vast dat het recht op loopbaanonderbrekingsuitkeringen voor federale ambtenaren niet geregeld wordt door het Koninklijk Besluit van 7 mei 1999, ingeroepen door de RVA, maar wel door het Koninklijk Besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen. Hij beoordeelde de betwisting dan ook vanuit deze laatste wetgeving. Hij besliste dat uit de bepalingen van dit Koninklijk Besluit geen recht op loopbaanonderbrekingsuitkeringen volgde. Hij verwees naar artikel 117, § 2 van het besluit, dat het recht op loopbaanonderbreking enkel toekent voor het verstrekken van verzorging

aan een familieled tot in de tweede graad, waarbij als familieleden worden beschouwd de bloed- en aanverwanten. De vader van de wettelijk samenwonende partner was juridisch geen aanverwant.

2.

Mevrouw D verwijt in de eerste plaats aan het bestreden vonnis rekening gehouden te hebben een document dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening gevoegd werd aan zijn repliekconclusie, en waaromtrent geen tegenspraak mogelijk was. Volgens mevrouw D zou dat volstaan om het hoger beroep gegrond te verklaren.

Ten gronde meent mevrouw Doms dat de bepaling van artikel 117, § 2 moet samen gelezen worden met artikel 2, § 3, 1° van hetzelfde Koninklijk Besluit, zoals ingevoegd door een Koninklijk Besluit van 14 november 2011. Daarin wordt gesteld dat, voor de toepassing van het besluit, moet gelijkgesteld worden met het huwelijk "het afleggen van een verklaring van werkelijke samenwoning door twee personen van verschillend of gelijk geslacht die samenleven als koppel". Daaruit volgt, aldus mevrouw D, dat voor de toepassing van alle bepalingen van het Koninklijk Besluit van 19 november 1998 de wettelijke samenwoning gelijkgesteld wordt met het huwelijk. Ingevolge deze gelijkstelling zou zij ook aanspraak kunnen maken op een onderbrekingsuitkering voor het verzorgen van de vader van haar samenlevingspartner.

3.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Hij wijst erop dat het begrip aanverwantschap een specifieke juridische betekenis heeft en verbonden is met het huwelijk in de strikte betekenis van het woord. Een aanverwante is een bloedverwant van de andere partner in het huwelijk. In artikel 2, § 3 van het Koninklijk Besluit van 19 november 1998, wordt enkel gesteld dat voor de toepassing van het besluit met "huwelijk" wordt gelijkgesteld "het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning."

4.

De omstandigheid dat de eerste rechter in zijn beoordeling documenten betrokken heeft, die gevoegd waren aan de repliekconclusies op het advies van het openbaar ministerie, maakt inderdaad een schending uit van de rechten van verdediging, vermits over deze documenten geen tegenspraak kon gevoerd worden. Deze schending van het recht op tegenspraak maakt het vonnis als dusdanig echter niet nietig en leidt er *a fortiori* niet toe dat de vordering van mevrouw D en haar hoger beroep zouden moeten gegrond verklaard worden. De ingeroepen schending kan uiteraard een grief uitmaken ten aanzien van het vonnis van de eerste rechter, en aldus een beroep rechtvaardigen (alhoewel juridisch niets belet dat de bewuste stukken, in het kader van de procedure voor het hof, kunnen neergelegd worden). In wat volgt, steunt het hof zich in ieder geval niet op deze stukken. Websites van de overheid die een bepaalde interpretatie van de wettelijke bepalingen geven

zijn enerzijds nooit bindend voor de rechtbanken en kunnen anderzijds een “a posteriori” interpretatie zijn om een onduidelijkheid in de wetgeving weg te werken.

5.

Overeenkomstig artikel 117, § 2 van het Koninklijk Besluit van 18 november 1998 kan de ambtenaar, overeenkomstig de artikelen 100 en 102 van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, zijn loopbaan onderbreken voor het bijstaan van of voor het verstrekken van verzorging aan een lid van zijn gezin, of aan een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte, met al dan niet opeenvolgende periodes van tenminste een maand of ten hoogste drie maanden.

Voor de toepassing aan deze bepaling wordt als lid van het gezin beschouwd elke persoon die met de ambtenaar samenwoont, en als familielid zowel de bloed- als aanverwanten.

Alhoewel het Burgerlijk Wetboek blijkbaar geen expliciete definitie geeft van het begrip aanverwantschap, blijkt uit het geheel van zijn bepalingen dat daarmee bedoeld wordt de verwantschap die, door het huwelijk, tot stand komt met de bloedverwanten van de huwelijkspartner.

6.

Artikel 2, § 3 van het Koninklijk Besluit van 19 november 1998, zoals ingevoegd bij KB van 14 november 2011, voert voor de toepassing van dit koninklijk besluit een aantal gelijkstellingen in.

“Voor de toepassing van dit besluit wordt gelijkgesteld met:

- 1° het huwelijk, het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning door twee personen van verschillend of gelijk geslacht die samenleven als koppel;
- 2° de echtgenoot van de ambtenaar, de persoon van verschillend of gelijk geslacht, met wie de ambtenaar samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats;
- 3° de echtgenote van de ambtenaar, de persoon van verschillend of gelijk geslacht, met wie de ambtenaar samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats;
- 4° de vader, de persoon van het vrouwelijk of mannelijk geslacht getrouwd met de moeder of die met haar samenleeft als koppel op dezelfde woonplaats.”

7.

Een wettekst, die duidelijk is, moet niet geïnterpreteerd worden. Als interpretatie noodzakelijk is, dan moet teruggevallen worden, hetzij op de bedoelingen van de wetgever zoals deze blijken uit de voorbereidende werken bij de totstandkoming van de wet of het besluit (en in zoverre deze bedoelingen in overeenstemming te brengen zijn met de tekst van de wet), hetzij op de andere bepalingen van de wet of van een besluit, die toelaten te bepalen in welke context de nieuwe bepalingen moeten begrepen worden.

Het Koninklijk Besluit van 14 november 2011, dat de in het geding zijnde bepaling heeft ingevoerd, bevat geen preambule dat toelichting geeft bij het oogmerk en de doelstelling van de wijziging. Er is wel een advies van de Raad van de State¹, dat op vraag van de regering gegeven werd binnen een termijn van 30 dagen, doch dat zich, gelet op deze termijn, beperkt tot formele opmerkingen en niets vermeldt over de interpretatie van het in betwisting zijnde artikel.

8.

Artikel 2, § 3 van het Koninklijk Besluit van 18 november 1998 maakt deel uit van de inleidende bepalingen van dit koninklijk besluit, waarbij gedefinieerd wordt wat, bij de verdere lezing van het besluit, moet begrepen worden bij het gebruik van bepaalde termen.

In het Koninklijk Besluit van 18 november 1998, komt, zoals in het wijzigend besluit van 14 november 2011, naast de definiëring in artikel 2, 3°, de term "huwelijk" slechts voor in één bepaling, nl. in artikel 15, waarin de gevallen bepaald wordt wanneer de ambtenaar een zogenaamd "omstandigheidsverlof" kan nemen, dit is een verlof bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het huwelijk van hemzelf (1°), van één van zijn kinderen (4°) of bepaalde bloed- of aanverwanten (5°), of ook bij geboortes, overlijdens ed.

Artikel 2, § 3 stelt enkel dat voor de toepassing van het besluit wordt gelijkgesteld met "het huwelijk", "het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning". Uit de samenlezing van artikel 2, 3° en 15 van het Koninklijk Besluit is duidelijk dat de bedoeling van de wetgever enkel was om, in de context van de verruiming van de samenlevingsvormen die in het Burgerlijk Wetboek erkend werden, het omstandigheidsverlof ook uit te breiden tot de formele bekrachtiging van deze nieuwe samenlevingsvormen door het afleggen van een wettelijke verklaring van samenwoning door een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats (art. 1476 Burgerlijk Wetboek).

9.

In art. 2, 3° wordt geenszins gezegd dat voor de toepassing van het besluit de wettelijke samenwoning gelijkgesteld wordt met het huwelijk. Indien dit laatste de bedoeling zou geweest zijn van de wetgever, dan zou deze ongetwijfeld deze gelijkstelling in deze bewoordingen geformuleerd hebben, wat iedere discussie over de tekst zou uitgesloten hebben.

10.

Terecht, en om de redenen die het hof overneemt, heeft de eerste rechter geoordeeld dat het gelijkheidsbeginsel, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, niet geschonden wordt doordat gehuwden op grond van het Koninklijk Besluit van 19 november 1998 wel recht hebben op verlof wegens medische bijstand voor een bloedverwant van hun partner

¹ thans raadpleegbaar op de website van de Raad van State onder "adviezen" onder nr. 50.291/3

en wettelijk samenwonenden niet. Het Grondwettelijk Hof heeft, in de arresten waarnaar de eerste rechter verwijst, en in andere arresten, herhaaldelijk geoordeeld dat de juridische toestand van partners verschilde naargelang de enen gehuwd en de andere wettelijk samenwonend zijn. De situatie verschilt zowel wat betreft de verplichtingen jegens elkaar als wat betreft de vermogensrechtelijke toestand. Aan de keuze van de samenlevingsvorm zijn verschillende consequenties en voordelen en nadelen verbonden. De partners dienen de gevolgen van hun keuze te aanvaarden. De wetgever kan ulteraard gelijkstellingen invoeren voor bepaalde sociale voordelen, maar dit is dan de keuze van de wetgever.

Terecht ook heeft de eerste rechter geoordeeld dat er geen sprake is van een miskenning van het rechtszekerheidsbeginsel. Een schending van dit beginsel kan niet afgeleid worden uit de onjuiste lezing van een wettelijke bepaling.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van mevrouw N. Van den Brande, waarnemend advocaat-generaal, waarop repliek van mevrouw D

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis.

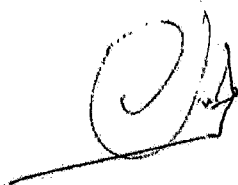
Veroordeelt, in overeenstemming met artikel 1017, al.2 van het Gerechtelijk Wetboek, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van mevrouw D op 174,94 €.

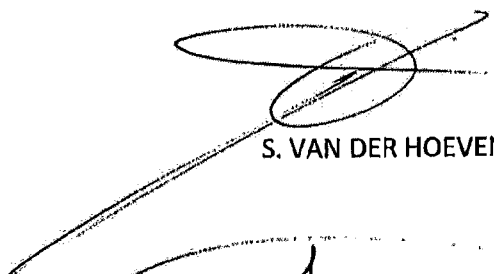
Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

F. KENIS,
I. VAN DAMME,
J.-P. VAN CONINGSLOO,
bijgestaan door :
S. VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

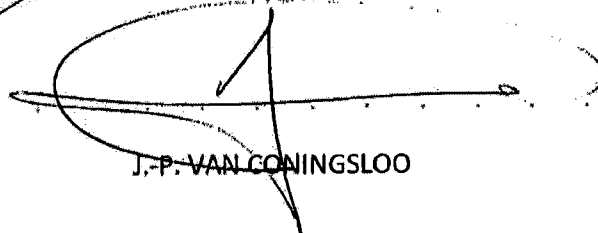

F. KENIS

S. VAN DER HOEVEN

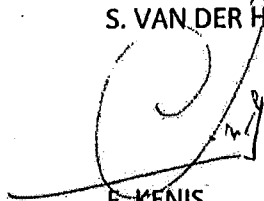
I. VAN DAMME

J.-P. VAN CONINGSLOO

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 5 april 2018 door:

F. KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
S. VAN DER HOEVEN, griffier.

F. KENIS

S. VAN DER HOEVEN

Toepassing art. 785 ger.w.: de heer I. van Damme verkent in de
onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen

